

volt Sri Aurobindo költészetére, de ez már egy másik történet.)

Vajon Eibhlín újralesztésének kudarcra tükrözi-e a nyelv újralesztésének kudarcát? Ez a kérdés a vers írásakor még nem fogalmazódott meg bennem, de úgy vélem, nem szükséges minden lehetséges szílat tudatosan beleszólnunk a versbe.

Az RTÉ Rádió Sunday Miscellany című műsorában feltették nekem a kérdést, van-e 1916-hoz kapcsolódó versem. Nem volt. (Ír fordításom a korszakról viszont akadt bőven.) Ha akkor ez a kérdés nem hangzik el, versem soha nem születik meg. Íme egy újabb rejtély.

Szeli Valéria fordítása

BREDA JOY

Novemberi reggel

Joe Owens emlékére

*A túlevelű és a lombhullató erdők határán
kutyák rohannak a felázott földön,
eső mögöttem, még több várható –
acélforgácsos égbolt és bűnös ordítás.*

*Még a fagy pompája a Mangerton hegy vállán
sem vidíthat fel. Az erdő sűrűjéből hirtelen
elővágató rőt szarvasbika sem, íves agancsa,
mint egy hadban álló törzsfőnök fejdíszé.*

*Nézem a bika szökellését,
holdjáró könnyedség, eltörli
az árok határvonalát, s közben felröppen
egy karmazsinvörös és bronzszínű fácán*

*egy szétmálló trágyahalom mögül,
és nyílként becsapódik az erdőbe –
a szarvas ereje és egy megfeszülő madár:
egy láthatatlan határ két oldala.*

*Tekintetem követi a fejedelmet, rozsdavörös
termetét, mely beleolvad a tél égerfás,
elvirágzott rekettyés vásznába, háttérben
a borostyánsárga Caol folyóval.*

*Nyugtalanít besározott gondolataimon túl,
száműz a felperzselt oldalra,
eltűnik előlem az ősi tájban,
melyet háborítottam.*

Zsille Gábor fordítása

Nevezzük bárminek, melankóliának vagy apátiának, tűzhetünk rá bármilyen címkét, egyfajta rossz közérzet, gyengeség kerített hatalmába azon az esős reggelen, amikor apám földjén, Muckross térségében, Killarney-n túl kutyáimmal, Patchcel és Sammel sétáltam.

A Mangerton hegyek fagyos gyönyörűsége, de még a hirtelen előtörő pompás, magányos szarvasbika látványa sem ragadott magával. Figyeltem a szarvast, ahogy a közösségi föld felé vágat, miközben egy fácán éppen az ellenkező irányba repült; a két mozgás energiájából egy láthatatlan vonal mentén feszültség keletkezett.

Csak amikor követni kezdtem a szarvasbika útját, döbbsentem rá, hogy olyan jelenséget figyelhettem meg, amely kiemelt önmagamból, s ezt a verset nemzetete.

Belegondoltam, hogyan is viszonyulunk mi ehhez a vörös szarvashoz, amelynek első felbukkanása

huszonhatezer évvel ezelőttre tehető. Találkozásom a szarvassal arra készítetett, hogy felülbíráljam az emberi nem felsőbbiségtudatát, amellyel az élőlényeket és az egész bolygót bitorolja.

E meglátásom még inkább igazolódott, amikor később tudomásomra jutott, hogy mi, emberek, mindössze kilencezer éve léptünk először Európa e tenyérnyi, mocsaras mezsgyéjére.

Ha Muckross királya képes lenne beszélni, találkozásunkkor bizonyára felülvolt volna: Szállj magadba! Akárhogyan is, ez történt – a szavak nélküli gondolatkezdemenyek máris vadul keringtek a fejemben. Olyannyira magamba szálltam, hogy izgatottan hazarohantam, és nekiláttam papírra vetni egy mindaddig hiányzó oldalt.

Másnap telefonon értesítettek, hogy skót barátom, Joe Owens, az újságíró és bányász, aki nagyon közel állt hozzám, távozott az élők sorából.

Szeli Valéria fordítása

Pat Boran (1963, Portlaoise) költő, író. Tucatnyi verseskötet és prózai mű szerzője. Irodalmi lapok, antológiák, irodalmi rádióműsorok szerkesztője. Munkáit számtalan nyelvre lefordították. Jelenleg Dublinban él, a Dedalus Press kiadó szerkesztője. Az ír írószövetség, az Aosdána tagja.

Paddy Bushe (1948, Dublin) költő. Hét verseskötete jelent meg angol és ír nyelven, valamint három fordításkötete. Jelenleg Watervilleben él, az Aosdána tagja. Legújabb gyűjteménye *New and Selected Poems (Új és válogatott versek)* címmel a Dedalus Pressnél 2016-ban jelent meg.

Páidraig J. Daly (1943, Dungarwan) Ágoston-rendi pap, költő, műfordító. Számos verseskötetet publikált, olasz nyelvből fordít. Legutóbbi kötete *God in Winter (Isten télen)* címmel a Dedalus Pressnél 2015-ben jelent meg.

John F. Deane (1943, Achill) költő, író. Számos lírakötete, elbeszélése és regénye, valamint franciából, románból és svédből fordított verseskötete jelent meg. Verseit több nyelvre lefordították. A Dedalus Press kiadó alapítója és 2004-ig szerkesztője. A Poetry Ireland és a Poetry Ireland Review alapítója. Dublinban él, az Aosdána tagja.

Theo Dorgan (1953, Cork) költő, egyetemi előadó, műfordító, szövegkönyvíró. A Corki Egyetemen angol nyelvet és filozófiát tanult. 1989–2000 között a Poetry Ireland igazgatója. Dublinban él, az Ír Művészeti Tanács és az Aosdána tagja.

Breda Joy (Killarney) költő, novellista, történész. A Kerry's Eye folyóirat munkatársa. Legutóbbi, 2018-ban megjelent kötete *Eat the Moon (Edd meg a Holdat)* címmel rendkívül gyorsan népszerűvé vált.

John Liddy (1954, Limerick) költő. A Walesi Egyetemen szerzett diplomát. Hosszú évekig tanárként és könyvtárosként dolgozott. Tíz verseskötete jelent meg. A The Stony Thursday Book folyóirat társalapítója. Jelenleg Madridban él.

John McAuliffe (1973, Listowel) költő. 2002-től Manchesterben él, az egyetem berkeiben működő Centre for New Writing társigaz-

gatója. Négy verseskönyve jelent meg a Gallery Press kiadónál. Az Irish Times vezető kritika és a Manchester Review társszerkesztője.

Thomas McCarthy (1954, Cappelquin) író, költő, irodalomkritikus. Tanulmányait a Corki Egyetemen folytatta. Az ír költők ún. nagy nemzedékéhez tartozik. A The Cork Review és a Poetry of Ireland főszerkesztője volt. Az Aosdána tagja.

Medbh McGuckian (1950, Belfast) költő. A Belfasti, az Ulsteri, a Trinity College és a Californiai Egyetem alkotói ösztöndíjasa volt. Számtalan irodalmi kitüntetés birtokosa. Tucatnyi verseskötete a Gallery Press gondozásában jelent meg. Az Aosdána tagja.

Paula Meehan (1955, Dublin) költő, színműíró. Számos irodalmi díjban részesült. 2013 és 2016 között az *Írország költészeti professzora* cím birtokosa. Az Aosdána tagja. Legutóbbi verseskötete *Geomatic* címmel a Dedalus Press kiadásában 2016-ban jelent meg.

Gerry Murphy (1952, Cork) költő. Egyetemi évei alatt jelentősen hozzájárult a kollégiumi irodalmi élet fellendüléséhez, egy jeles költőnemzedék indulásához. Versfelolvasásai rendkívül népszerűek, több művét megzenésítették. Legutóbbi kötete *Muse (Múza)* címmel a Dedalus Press kiadásában 2015-ben jelent meg.

Bernard O'Donoghue (1945, Cullen) költő, irodalomkritikus. Oxfordban folytatott középkori angol nyelvi és irodalmi tanulmányokat. Ma is Oxfordban él, korábban a Magdalen College megbízott előadója volt, jelenleg a Wadham College professzora, ahol régi és középkori angolt, valamint kortárs ír irodalmat oktat.

Gabriel Rosenstock (1949, Kilfinane) költő, színműíró, novellista, esszéista. Száznál is több könyv szerzője és fordítója, melyek többsége ír nyelvű. Magyarul több mint nyolcvan verse jelent meg Zsille Gábor fordításában. Dublinban él, az Aosdána tagja.

Macdara Woods (Dublin, 1942 – Dublin, 2018) költő. A Cyphers Magazine társalapító szerkesztője. Tucatnyi verseskötet szerzője. Műveit több nyelvre lefordították, közülük jó néhányat meg is zenésítettek. Az Aosdána tagja volt.